Друштво за управување со инвестициски фондови
ВЕГА ФОНДОВИ АД СКОПЈЕ
бул. Климент Охридски Бр.45 кат 1 лок 10 Центар, 1000 Скопје, РС Македонија
+389 23215 878
info@vegafondovi.mk
vegafondovi.mk

ПРИЛОГ 1: ОПШТ ПРИКАЗ НА КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИНСТРУМЕНТИ И РИЗИЦИТЕ

Со цел креирање на реална слика и донесување на разумна одлука за вложување потенцијалните вложувачи се должни да го земат во предвид универзалното инвестициско правило согласно кое очекуваниот принос на вложените средства е соодветен на ризикот кој се презема со тоа вложување, односно, колку е повисок очекуваниот принос на вложените средства толку е повисок и ризикот кој се презема (види графички приказ подолу).

Во согласност со избраната стратегија на инвестирање, инвеститорите ќе бидат изложени на ризици кои се карактеристични за инструментите во кои вложуваат, односно високо ниво на ризик при вложување во сопственички хартии од вредност - акции, ниско до средно ниво на ризик за вложување во должнички хартии од вредност - обврзници, додека вложувањето во депозити е поврзано со најниско ниво на ризик. Инвестицискиот ризик претставува веројатност приносот од вложувањето во определен момент да биде помал од очекуваниот или негативен. Незадоволителен или негативен принос може да се појави како резултат на следниве ризици:

Вид на ризик	**Степен на влијание**		
	Акции	***Обврзници***	***Депозити***
Пазарен ризик	Висок	Среден	Низок
Каматен ризик	Низок	Висок	Среден
Кредитен ризик	Низок	Среден	Низок
Ликвидносен ризик	Низок	Среден	Низок
Валутен ризик	Среден	Среден	Низок
Ризик од промена на даночните прописи	Низок	Низок	Низок
Политички ризик	Низок	Низок	Низок
Ризик од друга договорна страна	Низок	Низок	Низок

Пазарен ризик

Нето вредноста на портфолиото на клиентот зависи од движењето на пазарните цени на финансиските инструменти кои се составен дел на истото. Намалувањето на цената на финансиските инструменти може да доведе до намалување на вредноста на портфолиото и на остварените приноси и обратно, зголемувањето на цената на финансиските инструменти може да

доведе до зголемување на вредноста на портфолиото и на неговите приноси. Овој вид на ризик има најголемо влијание врз вредноста на портфолиото кое е составено од акции. Со цел на заштита од пазарниот ризик, Друштвото ќе се залага за негово минимизирање преку диверзифицирање на портфолиото на клиентот, согласно со принципот на дистрибуција на ризикот.

Каматен ризик

Промената на каматните стапки може позитивно или негативно да се одрази на вредноста на портфолиото, а особено портфолијата кои ќе бидат инвестирани во депозити во овластени банки во РСМ. Со цел намалување на овој ризик, Друштвото паричните средства на клиентот ќе ги орочува на различен временски период до максимум една година.

Кредитен ризик

Кредитниот ризик представува веројатност дека издавачот на одредена должничка хартија од вредност нема да биде во состојба, во целост или делумно, да ги подмири своите обврски во моментот кога тие ќе доспеат. Неисполнувањето на обврските од страна на издавачите на должничките хартии од вредност би имало влијание на ликвидноста и би ја намалило вредноста на портфолиото на клиентот, особено при вложување во обврзници.

Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик претставува неможноста брзо да се продадат финансиските средства по цена приближно еднаква на нивната реална вредност, пред се́ поради моменталната неповолна побарувачка на пазарот. Друштвото ќе управува со ликвидниот ризик преку вложување во ликвидни хартии од вредност на најликвидните берзи.

Валутен ризик

Валутниот ризик претставува форма на ризик која се јавува при промената на цената на една валута во однос на друга. Клиентот во своето портфолио поседува хартии од вредност деноминирани во различни валути и можните промени на овие валути во однос на домашната валута може да доведат до зголемување или намалување на вредноста на уделите. Овој ризик Друштвото ќе го редуцира со диверзифицирање на портфолиото во различни странски валути.

Ризик од промена на даночните прописи

Ризикот од промена на даночните прописи представува веројатност дека законодавната власт, во Република Северна Македонија или во странство, ќе ги промени даночните прописи на начин кој негативно би влијаел на приносот. Ризикот од промена на даночните прописи во целост е надвор од доменот на влијание на Друштвото.

Политички ризик

Можноста од евентуални политички кризи во земјите во коишто се инвестирани средствата на клиентот, може да доведе до промена на вредноста на портфолиото. За да се заштити од овој ризик Друштвото ќе инвестира на начин што ќе овозможи што помало изложување на пазарите на кои може да се очекува политичките кризи да имаат поголемо влијание.

Ризик од друга договорна страна

Ризик дека другата договорна страна нема да ги намири своите парични обврски врз основа на финансиски инструменти, пред или на датумот на порамнување. Со оглед на високата регулација и начинот на порамнување на трансакциите со финансиски инструменти, според принцип Испорака наспроти плаќање и Примање наспроти плаќање, овој ризик е минимизиран.

Напомена:

Инвеститорите треба да се свесни дека со вложувањето во финансиски инструменти преземаат определени инвестициски ризици, со оглед на фактот дека вредноста на финансиските инструменти на пазарот на капитал секојдневно се менува т.е. вредноста на вложените средства може да расте или опаѓа и повратот на почетната вложена сума во секој момент, не е загарантиран.

Покрај трошоците за стекнување на горенаведените финансиски инструменти, инвеститиорот не може да преземе и други финансиски обврски како резултат на трансакциите со тие одредени финансиски инструменти.